

Uke bny
kubul edil
Mekke kullm kubul edil.

037/142

6 5 91

Edebiyat Fakültesi Dekanlığına,

Kütüphanecilik mesleğinin son 20 yılda geçirdiği büyük de-
ğişiklikler dikkate alınarak, kütüphanecilik eğitiminin de bu gelişmeye
paralel olarak sürdürülebilmesi için aşağıdaki hususların dikkate alın-
masında yarar görülmektedir. Bunlar:

1) Öğrencilerimizin İngilizce hazırlık programına alınması:

Kurulduğundan 1982 yılına kadar hazırlık programından geçen
öğrencilerimiz mezun olduktan sonra gerek mesleklerini icra ederken
gerek istihdam edilirken dil bilgilerinden ötürü bir ayrıcalık kazan-
mışlardı. Hazırlığın kaldırılması ile ortaya çıkan yabancı dil boşluğu
4 yıl içinde verilen derslerle kapatılamamaktadır. Çünkü mesleğimizin
gereği yabancı dil ve özellikle İngilizce bilgisi çok büyük önem taşı-
maktadır. Literatürün büyük bir kısmı İngilizce olduğu gibi, bugün kü-
tüphanelere büyük ölçüde girmiş olan bilgisayara dayalı literatür tara-
maları için de çok iyi derecede İngilizce bilmek şart olmaktadır. Bu ne-
denlerden ötürü sağlam bir dil eğitiminin verilebilmesi için öğrencile-
rimizin hazırlık programına yeniden girmeleri bir zorunluluk olarak gö-
rülmemektedir.

2) Bazı meslek derslerinin İngilizce olarak verilmesi:

Yukarıdaki gerekçelerin paralelinde öğrencilerimize bazı ders-
lerin İngilizce olarak verilmesinin yararı açıktır. Bölümümüzün öğretim
elemanı kadrosunda bunu gerçekleştirebilecek yeterli eleman mevcuttur.

3) Bölümümüzün anabilim dallarına ayrılması:

Bilginin başlı başına bir endüstri haline dönüştüğü ve bilgi-
sayar teknolojisinin bilgi erişim hizmetlerinde yoğun olarak kullanıldığı
günümüzde kütüphanecilerin yanısıra dokümantalist/enformasyon uzmanı ile

arşivistlerin de sınırlara titizlikle çizilmiş bir programla yetiştirilmeleri gerekmektedir. Birbirine yakın çalışma alanları olan kütüphanecilik, dokümantasyon ve arşivciğin ayrı birer anabilim dalı olarak bir bölüm içinde toplanıp bir bütünün parçaları halinde faaliyete geçmesi kaçınılmaz olmuştur. Uluslararası kütüphanecilik kuruluşu olan IFLA (International Federation of Library Associations)nın kütüphaneci, arşivist ve dokümantalistlerin yetiştirilmesine yönelik önerdiği model de bu şekildedir. (Bkz. Ek.1)

Ülkemizde de kütüphanecilik bölümlerinin yukarıda sözü edilen doğrultuda eğitim-öğretim ve araştırma programlarını yürütmelerine ilişkin girişimlerde bulunulmuştur. 1986'da Unesco Türkiye Milli Komisyonu Yükseköğretim Kurulu'na Kütüphanecilik Bölümlerinin "Kütüphanecilik, Dokümantasyon ve Arşiv" anabilim dalları çerçevesinde yeniden düzenlenmesi konusunda öneride bulunmuştur. (Bkz. Ek. 2) Bu öneriye çeşitli üniversiteler gibi Üniversitemiz Rektörlüğü'nde Ek 3'te sunulan yazısıyla olumlu cevap vermiştir. Yükseköğretim Kurulu'da Unesco Türkiye Milli Komisyonu'na Ek 4'teki sunulan yazısıyla verdiği cevapta konunun olumlu karşılandığına belirtmiştir. Sonuç olarak önce İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümünde, daha sonra da Ankara Üniversitesi ETCF Kütüphanecilik Bölümünde Kütüphanecilik, Arşiv ve Dokümantasyon anabilim dalları kurularak eğitim ve öğretime bağlanmıştır. Bu bölümlerin anabilim dallarına ayrılmış olmaları öğrencilerin uzmanlaşmalarına olanak tanımıştır. Bu durum öğrencilere mezun oldukları zaman iş açısında öncelik kazanmalarına yol açacaktır. Öğrencilerimizin mağdur olmamaları yanısıra mesleğin gerektirdiği uzmanlığa sahip olmaları için bölümümüzün de Kütüphanecilik, Dokümantasyon ve Arşiv Anabilim dallarına ayrılması zorunlu görülmektedir. Bölümümüzün eğitim-öğretim kadrosu anabilim dallarına ayrılmayı gerçekleştirebilecek durumda olduğu gibi halen yurt dışında (Sheffield ve Berkley'de) iki araştırma görevlisi de doktora çalışmalarını tamamlamaktadır.

Yukarıda sözünü ettiğimiz gerekçelere dayalı önerilerimiz uygun görüldüğü takdirde İngilizce hazırlık programının 1992/93 akademik yılında, anabilim dallarında İngilizce eğitime öğretimin 1993/94 akademik yılında başlatılması düşünülmektedir.

Bilgilerinize ve gereğine arz ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. İlhan Kum
Bölüm Başkanı

Ek: 4

Anabilim dallarının oluşturulması Hk.

Edebiyat Fakültesi Dekanlığına,

Bölümümüz 1972/73 Öğretim yılında yüksek lisans ve doktora programlarına, 1974/75 öğretim yılında da lisans programına başlamıştır. Bölümümüzün amacı; insanların bilgi kaynakları aracılığı ile bilgilendirilmesi yolunda hizmetler veren çeşitli tür ve düzeylerdeki kütüphanelerde görev alacak insan gücünün teorik ve pratik bilgi ve becerilerle donatılmasının yanı sıra öğrencilere ileride karşılaşacakları sorunları çözümlenmede yardımcı olacak yöntem ve teknikleri kazandırmaktır şeklinde tanımlanabilir. Bu amaç doğrultusunda eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini sürdürmekte olan Bölümümüz, kütüphanelerin yanı sıra arşiv ve dokümantasyon merkezlerinde görev yapacak nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi sorumluluğunun da her zaman bilincinde olmuştur. Dolayısıyla başlangıçtan beri genelde kütüphanecilik ağırlıklı olan programlarına Arşiv ve Dokümantasyon konularına yönelik dersleri de dahil etmiştir. Ancak sözkonusu mahdud sayıdaki bu derslerle, günümüzde beşluğu oldukça hissedilen arşivist ve dokümantalistlerin yetiştirilmesi mümkün olamamaktadır.

Bilginin başlı başına bir endüstri haline dönüştüğü ve bilgisayar teknolojisinin bilgi erişim hizmetlerinde yoğun olarak kullanıldığı günümüzde, dokümantalist (enformasyon uzmanları) lerin bu gelişmeler ışığında ve sınırları titizlikle çizilmiş bir programla yetiştirilmeleri gerekmektedir. Bu durum arşivistlerin yetiştirilmesi için de geçerlidir.

Gerek Osmanlı dönemi ve gerekse Cumhuriyet dönemi arşiv malzemelerinin çağdaş teknoloji desteğinde düzenlenerek kullanılabilir hale getirilebilmesi, arşivlerde çalışacak nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine büyük ölçüde bağlıdır.

Birbirine yakın çalışma alanları olan Kütüphanecilik, Dokümantasyon ve Arşivciliğin (herbirinin ayrı bir anabilim dalı olarak) bir bölüm içinde toplanarak, bir bütünün parçaları halinde faaliyete geçmesi yukarıda değinilen nedenlerden ötürü bir zorunluluk haline gelmiştir. Uluslararası düzeyde bir kütüphanecilik kuruluşu olan IFLA (International Federation of Library Associations)'nın kütüphaneci, arşivist ve dokümantalistlerin yetiştirilmelerine ilişkin olarak öngördüğü model de bu şekildedir. 1980 yılı Ağustos ayında Manila'da toplanan IFLA'nın yıllık Genel Kurulu ile ilgili olarak IFLA ve UNESCO işbirliği ile hazırlanmış olan ve katılmış olmaktan onur duyduğum "Gelişmekte Olan Ülkelerde Kütüphanecilik Eğitimi" konulu seminerde bu husus ayrıntıları ile ele alınarak tartışılmış, seminerin somut önerileri arasına girmiş olup, halen gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede uygulanmaktadır. (Bkz. Ek 1)

Ülkemizde de kütüphanecilik bölümlerinin yukarıda sözü edilensdeğrultuda eğitim-öğretim ve araştırma programlarını yürütmelerine ilişkin girişimlerde bulunulmuştur. En son olarak da Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO), Türkiye Millî Komisyonu, Yükseköğretim Kurulu'na Kütüphanecilik bölümlerinin "Kütüphanecilik, Dokümantasyon ve Arşiv" anabilim dalları çerçevesinde yeniden düzenlenmesi konusunda öneride bulunmuştur. Bu öneriye çeşitli üniversiteler gibi Üniversitemiz Rektörlüğü de ekte sunulan 7.4.1986 tarih ve Yİ-86-01 / 260 sayılı yazısıyla olumlu cevap vermiştir. Yükseköğretim Kurulu'nun da UNESCO Türkiye Millî Komisyonu'na verdiği 20.6.1986 tarih ve EÖ/07.04.002/9253 sayılı, ekte sunulan, yazısı da konunun olumlu karşılandığı ve gündeme getirileceği şeklindedir. (Bkz. Ek 2,3,4)

Kütüphanecilik bölümlerinin üç anabilim dalı şeklinde yeniden örgütlenmesi, Bölümümüzün de desteklediği ve bu amaçla çalışmalar yaptığı bir konudur. Bölümümüzün son bir kaç yıldır çeşitli düzeylerde yaptığı

söz konusu anabilim dallarına yönelik program çalışmaları sonuçlanmış bulunmaktadır. Program tekliflerimiz ekte sunulmuştur. Programların incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, kurulması önerilen anabilim dallarının birbirine olan yakın ilişkisinden dolayı ilk iki yılları ortak olacaktır. Ayrılık 5. sömestrede başlamaktadır. Programlarda yer alan derslerin içerikleri bilâhare sunulacaktır.

Bilgilerinize ve gereğine arz ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. İlhan Kum
Bölüm Başkanı.